

Avizul Comitetului Economic și Social European pe tema „Cartea verde privind difuzarea online a operelor audiovizuale în Uniunea Europeană: oportunități și provocări pentru o piață digitală unică”

COM(2011) 427 final

(2012/C 143/13)

Raportor: **dl Jacques LEMERCIER**

La 13 iulie 2011, în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Comisia a hotărât să consulte Comitetul Economic și Social European cu privire la

Cartea verde privind difuzarea on-line a operelor audiovizuale în Uniunea Europeană: oportunități și provocări pentru o piață digitală unică

COM(2011) 427 final.

Secțiunea pentru piața unică, producție și consum, însărcinată cu pregătirea lucrărilor Comitetului pe această temă, și-a adoptat avizul la 1 februarie 2012.

În cea de-a 478-a sesiune plenară, care a avut loc la 22 și 23 februarie 2012 (ședința din 22 februarie), Comitetul Economic și Social European a adoptat prezentul aviz cu 226 de voturi pentru și 10 abțineri.

1. Concluzii și recomandări

1.1 Comitetul dorește să atragă atenția asupra jurisprudenței Curții de Justiție, care cere respectarea unui echilibru între o serie de drepturi fundamentale legate de drepturile de autor în cazul partajării de fișiere pe internet ⁽¹⁾. Dreptul de autor nu este absolut, iar respectarea acestuia nu poate fi impusă printr-o filtrare generalizată a internetului de către furnizorii de acces (ISP – a se vedea Cauza SABAM/Scarlet). Taxarea suporturilor de date digitale în mai multe state membre nu poate avea în vedere suporturile utilizate pentru un alt scop decât copierea de materiale audiovizuale digitale, cum ar fi discurile dure digitale utilizate pentru gestionarea întreprinderilor (Cauza Padawan). Anumite legislații naționale excesive ar trebui revizuite pentru a nu împiedica dezvoltarea distribuției on-line de opere audiovizuale, luând în considerare evoluția jurisprudenței Curții de Justiție a UE.

1.2 Un alt factor de creștere a pieței acestor opere constă în instaurarea de modele comerciale atractive la prețuri abordabile, astfel încât astfel de oferte să aibă costuri mult mai scăzute decât distribuția de CD-uri și DVD-uri audiovizuale digitale. Această economie considerabilă a costurilor de distribuție ar trebui să fie în avantajul consumatorilor și să le garanteze totodată creatorilor un venit suficient pentru a-și putea continua munca de creație artistică și literară. Dreptul de autor ar trebui de asemenea să satisfacă interesul general și cerințe de interes public, de exemplu criterii de accesibilitate pentru persoanele cu handicap, care să nu fie penalizate prin prețurile de acces. În plus, trebuie reflectat asupra posibilităților de extindere a excepțiilor și limitărilor pentru a favoriza accesul categoriilor celor mai defavorizate de cetățeni la biblioteci și centre de cultură publice, după cum a propus Comitetul în avizul său din 2010 ⁽²⁾.

1.3 Internetul a devenit un suport universal al ofertelor online. Anumite exigențe tehnice și juridice ar trebui stabilite prin norme juridice constrângătoare, pentru garantarea respectării vieții private de către distribuitorii de conținuturi și pentru garantarea neutralității internetului, care nu trebuie să facă obiectul unei filtrări generalizate ⁽³⁾ și fără mandat judecătoresc expres și nominal, în cazul în care există dovezi suficiente de copiere ilicită, în urma unei plângeri nominale din partea titularilor de drepturi de autor sau de drepturi similare.

1.4 În spiritul celor de mai sus, Comitetul consideră că instituțiile însărcinate cu gestionarea operelor audiovizuale și a bibliotecilor nu ar trebui să se confrunte cu obstacole cauzate de înăsprirea excesivă a legislației privind protejarea drepturilor de autor. Rolul acestora constă de fapt în a conserva și transmite operele într-un scop cultural, respectiv popularizarea și protejarea pe termen lung a artiștilor și creatorilor, și în a asigura accesul unui public cât mai larg, în special al școlarilor, liceenilor și studenților la respectivele opere ale spiritului, în slujba unor interese generale, precum succesul Strategiei Europa 2020, al Agendei digitale și al strategiei culturale ⁽⁴⁾. Proiectul de directivă privind operele orfane, susținut de Comitet ⁽⁵⁾, ar trebui de asemenea să contribuie din plin la succesul strategiilor europene și naționale de promovare a culturii.

1.5 Piața transfrontalieră a distribuției de opere on-line nu ridică probleme majore de acces pentru cei trei distribuitori principali transnaționali, care controlează trei sferturi din piață și dispun de toate mijloacele financiare și tehnologice pentru a-și propune produsele publicului european și mondial.

⁽¹⁾ Cauze recente: Padawan și SABAM.

⁽²⁾ JO C 228, 22.9.2009, p. 52.

⁽³⁾ Cazul SABAM/Scarlet.

⁽⁴⁾ COM(2007) 242 final.

⁽⁵⁾ JO C 376, 22.12.2011, p. 66.

1.5.1 Comitetul solicită în mod specific Comisiei să facă propuneri concrete specifice pentru multitudinea de IMM-uri și industrii mici și mijlocii care constituie adevărata bogăție culturală și artistică a Europei în diversitatea sa de limbi și de creații literare și cinematografice, pentru a permite participarea lor activă la piața unică a distribuției de conținuturi audiovizuale online.

1.6 Comitetul atrage atenția asupra anumitor propuneri cuprinse în studiul KEA-Cema din octombrie 2010, de exemplu punerea în comun a cataloagelor de produse și a ghișeelor unice pentru distribuirea de conținuturi în rândul publicului european⁽⁶⁾. În plus, analiza evoluțiilor pieței este amănunțită și pertinentă. Strategiile de difuzare, noile modele de afaceri sunt concepute pentru a favoriza distribuția legală a operelor, astfel încât fiecare fereastră de difuzare să fie rentabilizată la maximum, iar operele să fie cât mai bine puse în valoare. Recurgerea la mediile de socializare, la așa-numitul *buzz-marketing* caracterizează promovarea ofertelor alături de mijloacele publicitare clasice.

1.7 Comitetul consideră că crearea unui Cod european al drepturilor de autor, global și unitar, conform propunerii Comisiei, poate contribui la consolidarea necesară a armonizării legislațiilor statelor membre sub forma unei directive. Aceasta ar înlocui numeroasele directive existente în UE în materie de drepturi de autor și ar face obiectul unor rapoarte regulate privind punerea în aplicare efectivă de către statele membre. Strategia Europa 2020⁽⁷⁾ ar trebui de asemenea integrată în acest Cod european al drepturilor de autor.

1.7.1 Un astfel de cod ar putea relativiza chestiunea țării de origine în ceea ce privește legislația aplicabilă, în vederea unei reale armonizări. În cazul finanțării din resurse publice a creației cinematografice de către un stat membru, acest stat ar trebui să fie în general perceput ca țară de origine, pentru identificarea legislației aplicabile. Comisia ar trebui să aibă în vedere și eventualitatea unei „origini europene” în vederea alegerii legislației aplicabile⁽⁸⁾.

1.7.2 Ar trebui avută în vedere posibilitatea evitării clauzelor abuzive în contractele de cedare a drepturilor de către autorul sau autorii efectivi ai operei către producători/distribuitori. Într-adevăr, de prea multe ori autorii cedează aceste drepturi producătorilor pentru toate tehnologiile existente și viitoare, fără o clauză care să prevadă participarea la veniturile generate în viitor de utilizarea noilor suporturi și mijloace de difuzare (Blue-Ray, IPTV⁽⁹⁾ etc.)

1.7.3 Conținuturile nu trebuie considerate mărfuri. Acest lucru trebuie avut în vedere în procesul de reflecție referitor la distribuția online, care constituie un serviciu cultural ce distribuie sens (*meaning*).

⁽⁶⁾ „Multi-Territory Licensing of Audiovisual Works in the European Union”, studiu independent pentru DG Societatea Informațională și Media din cadrul Comisiei Europene, octombrie 2010. A se vedea și Comunicarea privind conținutul creativ online pe piața unică, COM(2007) 836 final.

⁽⁷⁾ JO C 68, 6.3.2012, p. 28.

⁽⁸⁾ Al 28-lea regim, deja propus de Comitet în materie de drept european al contractelor. JO C 21, 21.1.2011, p. 26.

⁽⁹⁾ Televiziune pe internet (*Internet Protocol television – IPTV*).

1.7.4 Comitetul subliniază din nou necesitatea de a se permite accesul la conexiuni în bandă largă pentru ca utilizatorii internetului să beneficieze de o recepție de calitate și suficient de rapidă a operelor audiovizuale prin cablu TV, IPTV și VOD⁽¹⁰⁾.

1.8 Serviciile competente ale Comisiei ar trebui să pornească de la particularitățile și nevoile IMM-urilor și a industriilor mici și mijlocii din sector în examinarea posibilităților de creare a sistemelor de gestiune a datelor referitoare la drepturile deținute asupra operelor audiovizuale⁽¹¹⁾. Acest lucru este valabil și pentru problematica creării de licențe multiteritoriale care să reprezinte un titlu unic pe piața europeană. Micii producători europeni ar trebui încurajați și ajutați⁽¹²⁾ în vederea europeanizării cataloagelor lor într-un sistem de identificare a operelor cuprinzând o secțiune (cu caracter voluntar) de informații privind titularii drepturilor de autor și ai drepturilor similare materializate într-un titlu multiteritorial.

1.9 Sistemul de achiziție a drepturilor ar trebui să garanteze distribuția transparentă și echitabilă a părții de venit destinate titularilor drepturilor⁽¹³⁾. Gestionarea de către societățile de colectare trebuie neapărat să facă obiectul unor controale anuale independente și accesibile autorilor și publicului pentru a controla în mod democratic activitățile și contribuțiile lor la dezvoltarea culturală⁽¹⁴⁾.

1.10 Comitetul consideră că, pe baza răspunsurilor primite din partea părților interesate cu privire la Cartea verde, Comisia ar trebui să aibă în vedere elaborarea, începând cu semestrul al doilea al anului 2012 și după o conferință, în primul semestru al acestui an, la care să participe părțile interesate, instituțiile publice⁽¹⁵⁾, Comitetul însuși, prin însăși natura funcției sale, sindicatele și asociațiile reprezentative de la nivel european ale consumatorilor, autorilor și distribuitorilor, a unei cărți albe cu propuneri mai concrete privind acțiunile care pot fi avute în vedere pentru crearea unei piețe unice europene a operelor audiovizuale, dincolo de barierele lingvistice. Comitetul este conștient de dificultățile de natură juridică și tehnică cărora va trebui să le facă față pentru ca acest dosar important să înregistreze progrese, dar consideră că acestea nu sunt insurmontabile.

⁽¹⁰⁾ Video la cerere (*Video on demand – VOD*).

⁽¹¹⁾ Lucrări ale producătorilor privind un sistem internațional de identificare a operelor (ISAN, *International Standard Audiovisual Number*). Dar ISAN nu conține informații privind deținerea drepturilor și funcționează pe bază voluntară. Anumite mari studiouri americane lucrează la un sistem similar (EIDR, *Entertainment Identifier Registry*) <http://eidr.org/how-eidr-works/>. Acest sistem de identificare comportă un cod, furnizează API-uri (*Application Programming Interface*) dezvoltatorilor, dar nu conține nicio mențiune privind proprietatea drepturilor asupra operelor.

⁽¹²⁾ De exemplu, prin intermediul Programului MEDIA, care se va derula până în 2013, ulterior fiind probabil înlocuit cu un nou program de susținere.

⁽¹³⁾ JO C 68, 6.3.2012, p. 28.

⁽¹⁴⁾ Idem.

⁽¹⁵⁾ Instituții naționale de finanțare a filmelor, biblioteci și centre culturale.

2. Sinteza comunicării Comisiei

2.1 În directă legătură cu Strategia Europa 2020, acest text se situează în continuarea comunicării Comisiei „O piață unică pentru drepturile de proprietate intelectuală”, așa-numita Strategie DPI ⁽¹⁶⁾.

2.2 Sectorul cultural este un sector important, care angajează șase milioane de salariați la nivelul UE și reprezintă 500 de miliarde de euro pe an, ceea ce înseamnă 3 % din PIB-ul european. Sub impulsul evoluțiilor tehnologice, difuzarea operelor audiovizuale suferă transformări profunde. Tehnologiile digitale, internetul de mare și foarte mare viteză, *cloud computing*, posibilitatea receptării operelor audiovizuale pe calculatorul personal sau pe telefonul mobil modifică în profunzime rețelele transnaționale de distribuție.

2.3 Cartea verde prezintă diferite piste, dar promovează un model unic de gestionare a drepturilor de autor pe baza licențelor transnaționale și paneuropene.

2.4 Comisia consideră că dobândirea drepturilor pentru transmiterea on-line a operelor audiovizuale (filme, ...) în afara teritoriului inițial trebuie simplificată. Același lucru este valabil și în ceea ce privește programele la cerere, care necesită obținerea unor drepturi diferite de cele dobândite pentru difuzarea inițială.

2.5 Cartea verde precizează faptul că transmiterea simultană a unei emisiuni presupune obținerea unei autorizații speciale de la titularii respectivelor drepturi.

2.6 Pentru retransmiterea simultană din alte state membre, directiva privind difuzarea de programe prin satelit și retransmisia prin cablu ⁽¹⁷⁾ impune gestionarea drepturilor de către un organism de gestiune colectivă. Aceste drepturi se adaugă celor acordate în mod direct de către organismele de radiodifuziune.

2.7 În ceea ce privește retransmiterea prin cablu, Comisia arată că organismele care îi reprezintă pe titularii drepturilor nu sunt întotdeauna abilitate juridic să acorde licențe pentru aceste drepturi.

2.8 În sfârșit, în ultimii ani, operatorii DSL (*Digital Subscriber Line* – linie digitală de abonat), IPTV (televiziunea prin protocol internet) și TNT (televiziunea digitală terestră), precum și noi platforme digitale exploatează serviciile de retransmisie de emisiuni, ceea ce face și mai dificilă respectarea legislației actuale.

2.9 Din punct de vedere economic, producția din UE se apropia de 1 200 de filme în 2009, reprezentând abia 25 % din intrările la nivelul UE, față de 68 % filme americane. În

schimb, producția europeană reprezintă doar 7 % din piața americană. În UE, pentru a asigura promovarea unui film, producătorii și distribuitorii lansează filmele în etape. Lansarea unui film are loc în general în cinematografe, apoi pe suport video, apoi ca video la cerere, după aceea fiind difuzat pe canalele cu plată și, în final, pe canalele gratuite. Dezvoltarea serviciilor video la cerere în afara țării de producție crește numărul partenerilor, deci și al contractelor.

În vederea reducerii numărului de proceduri, Comisia propune o gestionare colectivă a operelor și crearea unui ghișeu unic pentru acordarea licențelor colective.

2.10 O altă dimensiune a Cărții verzi se referă la plata autorilor:

Aceasta este gestionată, în majoritatea statelor membre ale UE, de producători pe baza unor plăți forfetare de „răscumpărare” a contribuției lor la opera audiovizuală. În aceste state, autorii nu primesc în mod sistematic o plată suplimentară în urma difuzării on-line a operei. În unele state, organismele de gestiune colectivă care îi reprezintă pe autori primesc o remunerație pentru utilizare. În altele, responsabilitatea plății acestor prestații revine ultimului organism din lanțul de difuzare.

2.11 Cu privire la plata interpreților:

În prezent, aceasta este în mod esențial contractuală și forfetară, ca și în cazul autorilor. Comisia propune crearea unui sistem de plată mai echitabil și gestionarea acestui drept de către organisme de gestiune colectivă. Cartea verde precizează totuși că aceste noi drepturi ar crea o incertitudine economică, și deci juridică, pentru producători și ar constitui un obstacol pentru difuzarea on-line a acestor opere.

3. Observații generale

3.1 Prin intermediul acestei Cărți verzi, Comisia continuă construcția pieței unice europene prin convergența regulilor naționale.

Sectorul vizat se referă la cultură și la canalele sale de difuzare digitală. Este un domeniu special și sensibil, dat fiind că vehiculează istoria unei țări, limba sa, tradițiile sale, aspirațiile sale. Nu poate fi tratat ca un sector economic clasic, nici ca un sector de interes economic general tradițional. Abordarea Comisiei din Cartea verde poate părea orientată în mod excesiv către consumator. Totuși, analiza diferitelor mecanisme este profundă și aproape exhaustivă.

3.2 Textul, foarte dens, abordează numeroase teme extrem de variate, dar obiectivul principal urmărit de Comisie este realizarea unei piețe unice în acest sector.

3.3 Cu privire la difuzarea audiovizuală și la drepturile corespunzătoare, Comisia pornește de la mai multe observații:

⁽¹⁶⁾ COM(2011) 287 final.

⁽¹⁷⁾ Directiva 93/83/CEE (J.O. L 248, 6.10.1993, p. 15).

Prima este aceea că sistemul actual nu funcționează, este complicat și costisitor pentru consumatorul final. Cea de-a doua afirmă că gruparea producțiilor naționale poate permite creșterea vizibilității comerciale a sectorului în ansamblul său. Platforma independentă VOD a marilor furnizori de acces sau de iTunes se confruntă cu dificultăți de obținere de drepturi exclusive teritoriale sau europene asupra operelor ale căror drepturi sunt deseori concentrate la producători, aceștia căutând să obțină un beneficiu maxim pe alte căi (în special, vânzare de DVD-uri).

3.4 Către o gestionare centralizată a licențelor (gruparea mijloacelor și a surselor de informare pentru a dezvolta sectorul):

Cartea verde propune comercializarea on-line a drepturilor asupra serviciilor pe mai multe teritorii și susține crearea unui model unic de licențe, care să permită acordarea unor licențe multiteritoriale.

CESE consideră că aceasta ar putea fi o soluție pentru o regiune lingvistică dată.

3.5 Multiplicarea canalelor de difuzare și a receptorilor interactivi și mobilitatea clienților exercită o puternică presiune asupra modelelor economice ale rețelilor de distribuție.

3.6 În prezent, acordarea de autorizații și de licențe este în esență națională și are la bază negocierea contractelor între producătorii de opere de artă și organismul de difuzare on-line. Comitetul Economic și Social European recunoaște că sistemul propus de Comisie prezintă avantaje incontestabile, mai ales în ceea ce privește rapiditatea și ușurința accesului la datele furnizate de producători. Acesta ar putea fi un levier suplimentar pentru difuzarea operelor naționale care ar rămâne locale.

3.7 Trebuie totuși menționat că punerea în aplicare, acum 15 ani, a directivei privind transmisia prin satelit nu a condus la servicii paneuropene de transmisie prin satelit.

3.8 Cu privire la crearea unui registru european al operelor, care poate prezenta riscuri greu de evaluat.

CESE consideră că această bază de date ar trebui să fie pur informativă.

În special, faptul de a fi sau nu repertoriat nu ar trebui să condiționeze accesul la protecția drepturilor de autor.

3.9 Această structură europeană ar prezenta avantajul de a regropa forțele de producție și de difuzare europene, pentru a face față „marilor” de la Hollywood, care se organizează în Europa.

Este de altfel interesant de amintit că marile studiouri americane (Warner Bros, Disney,...) lucrează la elaborarea unui sistem internațional de numere de identificare a operelor audiovizuale (*Entertainment Identifier Registry*).

3.10 În același sens, începând din 2004, unii producători francezi au creat, la rândul lor, ISAN (*International Standard Audiovisual Number*). Cifrele privind producția de filme europene și americane menționate mai sus sunt îngrijorătoare. Să nu uităm că pe baza acestui sistem, producția americană reprezintă 75 % din intrările în sălile de cinema din Europa. Guvernanța unei astfel de entități este așadar fundamentală.

3.11 Amintim aici că producătorii sunt cei care, în negocierile comerciale cu organisme de difuzare, stabilesc din punct de vedere contractual și forțat nivelul drepturilor plătite autorilor și titularilor de drepturi și garantează plățile. Problema plății titularilor de drepturi poate fi parțial rezolvată printr-o gestionare centralizată. În schimb, seducătoarea idee de a iniția un proces de plată în funcție de audiența măsurată de-a lungul anilor pare dificilă.

3.12 Există un real conflict de interese între producători, organisme de difuzare de filme și contribuabili. Pe de o parte, producătorii doresc o ieșire inițială în sălile de cinema pentru a asigura o cât mai bună promovare a operelor lor, pe de altă parte, organisme de difuzare revendică o punere la dispoziție cât mai rapidă a acestora, pentru a le face disponibile pe suport video, pe canalele cu plată și la cerere.

3.13 CESE consideră că sunt necesare negocieri pentru ajustarea acestor termene, dată fiind consolidarea IPTV, ADSL și a platformelor digitale. În ceea ce privește operele vechi, care nu mai fac obiectul exclusivității, crearea unui sistem de identificare și de recenzare a operelor, asociat cu o bază de date a titularilor de drepturi, este foarte interesantă.

3.14 Comisia face pariul gestionării colective a operelor (băncilor de date) în vederea stimulării sectorului! **Va avea UE capacitatea de a contracara puterea multinaționalelor americane? Riscurile generate de abandonarea brutală a sistemelor naționale actuale sunt reale.**

3.15 În opinia CESE, este necesar să se facă evaluări serioase înaintea renunțării sau a slăbirii sistemelor naționale actuale. După cum am menționat deja, grupurile de lobby care se ocupă de apărarea intereselor companiilor americane sunt eficiente și încurajează liberalizarea acestui sector foarte profitabil.

3.16 Comisia, prin intermediul acestui proiect, dorește să dezvolte circulația operelor în UE și să o reglementeze. Semnalele tehnice și normative din partea Comisiei sunt deci importante, deoarece pot accelera un proces de liberalizare deja inițiat de alții.

3.17 CESE sprijină fără rezerve demersul Comisiei prin care se urmărește înlesnirea accesului cetățenilor la operele on-line. Acest acces ar trebui să fie posibil pe întreg teritoriul UE, la prețuri abordabile. Aceasta ar permite o mai bună difuzare a culturii în statele membre și ar facilita educația tinerilor europeni. În plus, Comitetul consideră că anumite forme de *versioning* pot aduce atingere obiectivelor culturale ale distribuției on-line, cum se întâmplă în cazul introducerii de anunțuri publicitare comerciale în opere concepute fără pauze publicitare, chiar dacă aceste versiuni de calitate mai scăzută ar putea permite distribuirea gratuită sau la preț foarte redus a operelor mutilate în acest fel. Această idee ar putea să figureze într-un cod de calitate, facultativ pentru distribuitorii on-line prin internet, prin cablu sau prin transmisie hertziană care ar dori să se angajeze să respecte mai mult operele originale.

3.18 Un aviz al CESE privind comunicarea Comisiei „O piață unică pentru drepturile de proprietate intelectuală” ⁽¹⁸⁾ amintește diversitatea modelelor naționale și abordările contradictorii în gestionarea drepturilor de autor în domeniul cultural. **De aceea, conștient fiind de faptul că procesul de reflecție încă nu s-a încheiat, CESE consideră că primul demers ar trebui să fie definirea principiilor unui cod european.** Într-o primă etapă, acest cod, fondat pe respectarea specificităților culturale ale fiecărei țări, ar trebui să se limiteze la fixarea unor principii simple și inevitabile, pe care fiecare stat ar trebui să le respecte în momentul acordării licențelor.

3.19 CESE consideră că nu ar trebui extins dreptul țării de origine, căci alegerea țării în care se stabilește societatea pres-

tatoare poate ocoli acest principiu de altfel corect. Comisia a lansat în paralel acțiuni de consultare pentru ca operatorii de transmitere a datelor să investească în noi rețele, în măsură să gestioneze traficul în mod calitativ și la prețuri abordabile.

3.20 În Cartea verde supusă examinării, Comisia afirmă că gestionarea colectivă a drepturilor va stimula creșterea numărului rețelelor digitale. Trebuie însă să existe garanții privind capacitatea financiară a operatorilor de rețele de a-și moderniza și consolida capacitatea de difuzare. De aceea, avizul CESE privind „Internetul deschis și neutralitatea rețelei în Europa ⁽¹⁹⁾” constituie un sprijin serios pentru anumite idei exprimate în această Carte verde.

3.21 Pentru retransmiterea simultană din alte state, directiva privind difuzarea de programe prin satelit și retransmisia prin cablu impune gestionarea drepturilor de către un organism de gestiune colectivă. Aceste drepturi se adaugă celor acordate direct de organismele de radiodifuziune. Această procedură dublă, care poate părea greoaie, este necesară pentru a se evita întreruperile în timpul programelor (utilizarea suporturilor deja ocupate de alte emisiuni).

3.22 Comisia consideră că finanțările naționale sunt vitale pentru dezvoltarea sectorului audiovizual și susține programul MEDIA, creat pentru a stimula difuzarea operelor în diferite teritorii. CESE este de acord cu aceasta, dar constată scăderea acestor subvenții și gruparea masivă a finanțatorilor pentru realizarea unui film.

Bruxelles, 22 februarie 2012

Președintele
Comitetului Economic și Social European
Staffan NILSSON

⁽¹⁸⁾ JO C 68, 6.3.2012, p. 28.

⁽¹⁹⁾ COM(2011) 222 final; TEN/457.